

DEBRECENI UJSÁG

Előfizetés:

Melyben:

Vidéken:

Egy óra	30.000 K	Egy óra	36.000 K
Három óra	90.000 K	Három óra	108.000 K
Egyes adatai	koznap 1200,	vasár- és ünnepnap	2000 K

Feloldó szerkesztő és lapfőnököse:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap

Részlet a genfi mérközésből.

A miniszterelnök genfi tárgyalásai alkalmával nagy beszédében számolt be Magyarországról helyzetéről. Ez a beszéd ismertette a szanálás eddigi menetét, bepillantást nyújtott a jövő pénzügyi terveibe, érintette az ország legerősebb gazdasági problémáit és részletesen foglalkozott a magyar tisztviselői kar helyzetével.

A szanálás megkezdésének első féléve deficitel zárult. Azonban mihelyt az ország a külföldi kölcsön segítségével megtehetette az első lépéseket a gazdasági talpraállítás felé, sikerült az első költségvetési év már nem deficitel, hanem felesleggel zárni. Ez a felesleg meg fog maradni az 1925-26-ik költségvetési évben is s épen ezekre az eredményekre támaszkodva jelentette be Bethlen a forgalmi adó és a házhásonrészesedési adó mérséklését s kérte továbbá a sanyar helyzetben levő magyar köztisztviselői osztály fizetésének rendezését. Kimutatta, hogy a magyar köztisztviselők sokkal rosszabb helyzetben vannak külföldi kollégáiknál, tehát a kért fizetésemelés teljesen méltányos annál is inkább, mert a magyar állam a tisztviselő-elbocsátások terén tulment azokon a kereteken, amelyeket a szanálás erre az időszakára a népszöveget megállapított. A tisztviselők helyzetének rendezését nagy mértékben megnehezíti az a tény, hogy az utódállamoknak nem épen barátságos magatartása folytán igen sok magyar tisztviselő családjával együtt átözönlött Csonkamagyarországba s ezzel óriási módon megnövelte a kis ország személyi kiadásainak terheit. Ez annyira fontos kérdés, hogy a miniszterelnök nyomatékosan kiemelte, hogy a jövő esztendő költségvetési egyensúlyát csak akkor tudja garantálni, ha az utódállamokból való ide-özönlés tovább nem folytatódik.

Nyilvánvaló azonban, hogy az államháztartás egyensúlyának biztosítása és megteremtése oly tökéreket vont el az ország gazdasági életétől, amelyeket pótolni a jövő érdekében feltétlenül szükséges. Óriási pénzügyi mutatók s ennek legfőbb bizonyítéka a rendkívül magas kamatláb. Épen ezért, ha a népszöveget nem akarja megsemmisíteni azt a munkát, amelyet eddig a magyar nemzet a szanálás művébe beleölt, nem zárkozhatik el bizonyos beruházási összegek felhasználásának engedélyezése előtt. A magángazdaságokat összeroppantották az államháztartás egyensúlyba hozása érdekében hozott áldozatok s mivel az állam a maga pénzügyi egyensúlyát

szintén csak akkor biztosíthatja, ha van honnan meríteni a szükséges összegeket, tehát az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság mai kimerült állapota arra vezethet, hogy visszahatásként az állampénzügyeket is a leromlás veszélye fenyegeti. A munkanélküliség óriási, hiszen a magyar állam tizenegy esztendő óta nem eszközölhetett lényeges beruházásokat, tehát nem foglalkozhatott nagymértékű s igazi segítséget egyedül jelentő, állami munkákkal a ma-

gyar munkáskezeket. Itt az utolsó pillanat arra, hogy megfelelő állami munkák elrendelésével az iparnak, kereskedelemnek, mezőgazdaságnak szüvitendő olesó hitelekkel a szanálás eddigi eredményei alátámasztassanak s Magyarország kezdje meg azoknak a gazdasági alapoknak a kiépítését, amelyek ép és erős volta majdan biztosítéka lesz annak, hogy az ország a szanálás művének befejezése után a külföldi kölcsön mankója nélkül is meg tud állni a saját lábán

A nemzetgyűlés mai ülése.

Ellenzéki ostrom a választójogi javaslat izgatási szakasza ellen.

A szociáldemokraták deklarációja.

A nemzetgyűlés mai ülést 11 órakor nyitotta meg Huszár Károly elnök. Folytatják a választójogi javaslat 10. szakaszának tárgyalását, amely a választhatóságból kizáró ckokat sorolja fel.

Szabó Imre példákat sorol fel annak bizonyítására, hogy milyen könnyű volt valaki ellen izgatás miatt eljárást indítani. A szakasz ki akarja zárni a szociáldemokratákat a képviselő jelöltek sorából. Ők ennek ellenére az eddigi utón fognak haladni még azon az áron is, ha egyesek közülük nem lehetnek képviselők. Kívánja hogy azokat se lehessen képviselőkké választani, akik a Károlyi forradalom alatt főispánok voltak. — Csatlakozik Rassay és Rupert indítványához.

Röthenstein Mór: Nem lehet kizárni a választhatóságból azokat, akik a kommun alatt magasabb hivatalokat töltöttek be. Ezek valószínűleg revidiáltak felfogásukat. Ennek a rendelkezésnek törlését kívánják, vagy mondják ki, hogy a volt direktóriumi tagokat is kizárják a választhatóságból. A szakaszt nem fogadják el.

Kiss Menyhért: A javaslatnak a rá galmazásra vonatkozó része a magyar újságíró társadalom ellen irányul. Az újságíró közérdekből emeli fel szavát.

Sokorópátkai Szabó: És ha rágalmaz?

Kiss Menyhért: Ez szükséges néha! Felkiáltások: Közérdekből? Ezt sohasem hallottuk.

Kiss Menyhért: Igazságtalannak tartja a volt kommunistákra vonatkozó rendelkezést is. A szakasz idevonatkozó intézkedéseinek enyhítését kéri.

Propper Sándor reflektál a belügyminiszter tegnapi felszólalására. Ki-

jelenti, hogy ők nem akarnak a raboknak választójogot adni. A személyes szabadságot senki sem tiszteli ebben az országban. Ekép egy szemrebbencés és aki 10 órakor szabad volt azt 12 órakor a fogház lakója lett. (Nagy zaj a kormányparton) Felkiáltások: Rendre, rendre!

Vass népjóléti miniszter: Egyszerűen nem igaz.

Barta Szabó: Ilyen emberek nem érdemlik meg a választójogot. Perfidül hazudik.

Hegymegi Kiss Pál az elnök felé: Azt mondta, hogy perfidül hazudik. Lehet ilyet mondani?

Az elnök: A közbeszólást nem hallotta, a gyorsírói jegyzetből fogják megállapítani, hogy kihasználta ezt a megjegyzést.

Propper: Hivatkozik arra, hogy tegnap is elfolték egy szociáldemokratát egy cikk miatt.

Sütő József: Szép korszak.

Rakovszky belügyminiszter: Ne tessék ilyen cikkeket írni.

Propper Sándor: A közélet bírálattól nem állhatunk el.

Rakovszky belügyminiszter: Ezt nem is kívánja senki.

Propper arról beszél ezután, hogy a képviselők sem tarthatják meg a beszámoló beszédeiket.

Az elnök figyelmezteti, hogy beszéd ideje lejárt, mire Propper beszéde meghosszabbítását kéri.

Rakovszky belügyminiszter: Nem is szolt a tárgyhoz.

A nemzetgyűlés többsége nem járul hozzá a beszéde meghosszabbításához, mire nagy zajban és lármában tör ki a baloldal.

Létay Ernő: Majd retorzitót alkalmazunk, mindnyájan feliratkozunk.

A szociáldemokraták és a radikális ellenzék tagjai erre felvonulnak az

elnöki emelvényre és feliratkoznak a jegyzőnél.

Farkas Tibor: Nem tartja kívánatosnak azt, hogy notórius rágalmozók képviselők legyenek, mégis a szakaszban foglalt intézkedéseket feleslegesnek tartja. A kommunistákra vonatkozó pont törlését kívánja, vagy ha azt nem tennék meg, javasolja, hogy azok sem kerüljenek képviselői választásba, akik annak idején a vörös hadseregben tiszt szolgálatot teljesítettek.

Pakots József: Nem tudja elképzelni, hogy az a törvény életbe léphessen. Igazságtalannak tartja az izgatásra és a forradalom bűnöseire vonatkozó rendelkezéseket.

Szilágyi Lajos: Nem kéri beszéd idejének meghosszabbítását, mert maga is tudja hogy a kormánypart leszavazza, de akkor, amikor a kormánypart tagjai tudják, hogy az ellenzék nem ismeri el a Házzsabályokat, kötelesség volna loyálisan eljárni. Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Szilágyi ezután a forradalmi felelősség kérdéséről szól. Hivatkozik arra, hogy a túldoldalon is vannak olyanok, akik a Károlyi kormány idején tisztséget vállaltak.

Szilágyi beszéde alatt a kormánypart tagjai mind kivonulnak a tereméből, úgy, hogy a kormány részéről egyedül Rakovszky belügyminiszter van jelen és az ellenzék. Amikor Szilágyi beszéd ideje lejárt, Szilágyi félórás meghosszabbítást kér. Az ellenzék tagjai ekkor mindannyian hirtelen felállnak és azt kiáltják az elnök felé:

— Megadjuk! megadjuk!

A kormánypart tagjai erre besietnek a terembe, de elkésve érkeznek mert az elnök jelentette már, hogy a Ház Szilágyi beszéd idejét egy félórával meghosszabbította.

Szilágyi ezután tovább beszél és megbélyegzi a kormány magatartását. Majd tovább szól a forradalmi felelősség kérdéséről.

Szilágyi Lajos ezután az izgatás kérdésével foglalkozik és idézetekkel illusztrálja, hogy más és más esetekben mit neveznek izgatásnak. Ismételtén kéri beszéd idejének meghosszabbítását, az elnök azonban figyelmezteti, hogy erre nincsen joga. Erre Szilágyi befejezi beszédét azzal, hogy a szakaszt nem fogadja el.

Malasich Géza azt hangoztatja, hogy a szakasznak a rágalmozásról szóló rendelkezésével kizárják a hírlapírók nagyrészét a választhatóságból. A polgári társadalomnak nincsen oka arra, hogy így védekezzen a bolsevizmus ellen, mert a munkásság is bolsevista ellenes. Az ellenzék indítványokhoz csatlakozott.

Rakovszky belügyminiszter védelmére kell a szakasznak és felszólítja

azokat a szempontokat, amelyek miatt az ellenzéki indítványokat nem teheti magáévá.

A nemzetgyűlés a szakaszt kisebb módosítással fogadja el.

A 11-ik szakasznál Farkas Tibor azt javasolja, hogy a választáson fellepő tisztviselők a választás kitűzését három hónappal megelőzően kötelesek legyenek magukat nyugdíjaztatni.

Szakács Andor ehhez az indítványhoz hozzájárul azzal a kiegészítéssel, hogy a főjegyzők és a megváltást szenvedő birtokosok képviselői ugyan ott szintén ne legyenek választhatók.

Hegymegi Kiss Pál csatlakozik az előtte szóló indítványához és azt javasolja, hogy a képviselőjelölt volt hivatalába csak három év múlva térhessen vissza, mint hivatali főnök.

Szabó Imre csatlakozik az ellenzéki indítványokhoz.

Az elnök ezután szünetet rendel el. Szünet után **Rakovszky belügyminiszter** szólalt fel: A választás kitűzése előtti kötelező nyugdíjazás egyszerűsödésére lehetetlennek tartanék, hogy tisztviselő is lehessen képviselő. Az erre vonatkozó javaslatot nem fogadja el. Ellenben hozzájárul Hegymegi Kiss Pál indítványához. A földbirtokosok jogi képviselői választási hatósága ellen beadott indítvány elvetését kéri, mert a földbirtokosok ügyvédjei a választás szempontjából nem vezethetők félre, amíg az igényüket félre lehet vezetni olyan ígéretekkel, amelyek a törvényekkel ellentétben állanak. A kettő között különbség van.

A Ház a szakaszt Hegymegi Kiss Pál módosításával fogadja el.

A 12-ik szakasznál, amely a választókerületről és a szavazó körökről intézkedik, **Eörfy Imre** javasolja, hogy az országos lajstrom ne kerületi választások előtt, hanem hat hónappal ezek után legyen bemutatandó a pártok részéről.

Hegymegi Kiss Pál: A kerületi választást ne a kormány rendelje el, mert annak megállapítása joga a nemzetgyűlésnek illeti meg. A szakaszt kisebb módosításokkal fogadja el.

Barthos Andor: Nem híve a lajstromos szavazásnak, de Örfy módosításával, hozzájárul a szakasz rendelkezéseinek. Indítványozza, hogy a lajstromos szavazásnál is nyilvános legyen a szavazás.

Az elnök ezután javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt 11 órakor tartásuk a mai napirenddel. A napirendhez **Malasich Géza** szólal fel.

Felolvassa pártjának deklarációját, amely szerint a szociáldemokratapárt lábhoz tett fegyverrel fogja az új vizsgálatot figyelemmel kísérni. A párt minderre és mindenkire való tekintet nélkül mint a munkásság képviselője állandóan sürgetni fogja a kiderítetlen gyilkosságok tettesének ki nyomozását. Ha ez nem vezet eredményre, ismét szóvá fogja tenni, hogy kik voltak azok, akik Somogyit és Bacsót megölték.

Ezután **Szakács József** szólal fel. Ugy látja, hogy a szociáldemokratapárt is befejezettnek tekinti a gyilkosság ügyét. (Ellentmondások a baloldalon.) A szociáldemokratapárt deklarációja szerint lábhoz tett fegyverrel fogja figyelemmel kísérni a vizsgálatot. Az egypárti teljesen egyet ért minden más párttal abban, hogy hogy minden büntetést elnyerje büntetését.

Az elnök napirendi indítványát fogadja el.

Ezután **Propper Sándor** szólal fel: Barla Szabó az előbb azt kiáltotta felé, hogy kommunista volt. Őt 1918-ban pártja utcai szónoknak küldte ki, hogy csillapítsa le az elégedetlen tömegeket. A Károlyi körúton azt mondta neki, hogy menjen fel egy ház erkélyére és próbálja szétosztásra bírni a tömeget. Nem tudta, hogy tudta, hogy milyen hába megy, de elmondta beszédét. A kommunizmushoz semmi köze. Balla Szabó vegye tudomásul ezeket, ne rágalmazzon és ne hazudjon.

Nagy felháradás és zaj a baloldalon. Percekig tartó vihar után az elnök Proppert a mentelmi bizottság elé utasítja, mire a szélső baloldal nagy zajongásba tör ki, Reizniger ingerülten felesel az elnökkel, aki őt is rendre utasítja.

Az elnök a gyorsirói jegyzetekből megállapítja, hogy Barla Szabó nem kiáltott Propper felé olyan kifejezéseket, mint amelyet Propper állít.

Az ülés jegyzőkönyvi hitelesítése után fél nyolckor véget ért.

A kormány 10 millió dolláros kölcsönt kötött le a városoknak.

Már hosszabb ideje tárgyalások folynak a magyar városok számára szükséges kölcsönről. Beavatott forrásból értesülünk, hogy

a tárgyalások teljes eredményre vezettek és a kormány tízmillió dollárt,

tehát ötvenmillió aranykoronát kötött le a városok hitelszükségletének fedezésére. A kölcsönt egy külföldi pénzintézet folyósítja, amelynek élén amerikai tőkés állanak.

Megváltoztatják az állami tisztviselők cím- és rangjelzését.

Ellenőr, főellenőr, felügyelő és főfelügyelő helyett tiszt, főtiszt, tanácsos és főtanácsos.

A kormány közéálló helyen szerzett értesülés szerint teljesen megváltozik az államvasúti és állomásgyári tisztviselők címe a különböző fizetési osztályokban. A Máv-nál és az állami vasgyárak kötelekben szolgáló tisztviselőknek megegyezően módosítják a hivatali címet.

Ezeknél **eltörlik az ellenőri, főellenőri felügyelői és főfelügyelői cím- és rangjelzést. Ezek helyett az érettségivel rendelkező tisztviselők az ellenőri cím helyett számtiszt, a főellenőri helyett főszámtiszt címet kapnak.**

A forgalmi szakvizsgát tett tisztviselők pedig forgalmi tiszt és forgalmi főtiszt címet, az eddigi ellenőri és főellenőri cím helyett. — Ugyancsak ilyen módon változik a Máv-nál és az állami vasgyáraknál a fésőipar iskolát végzett tisztviselők címe is, amelyet az ellenőri rangfokozatban műszaki tiszté, a főellenőriben pedig műszaki főtiszté változtatnak.

Megszűnik a felügyelői és főfelügyelői cím is. Ebben a rangfokozatban az érettségivel rendelkező tisztviselők számtanácsosok, illetve főszámtanácsosok; a forgalmi szak-

vizsgát tett tisztviselők pedig forgalmi tanácsosok, illetve főtanácsosok lesznek; azok pedig, akik felső ipari iskolát, vagy főiskolát és egyetemet végeztek, műszaki tanácsosi és műszaki főtanácsosi címet kapnak az eddigi felügyelői és főfelügyelői cím helyett.

Ezek a címváltozások, információ szerint heteken belül bekövetkeznek.

Változások a tanároknál, tanítóknál.

Nagyon érdekes a tanári és tanítói státuszban tervezett címváltozás. Eszerint a hetedik fizetési osztályba sorozott tanárok, tanügyi, vagy kultúr-tanácsosi címet, a hatodik fizetési osztályban lévők pedig tanügyi, vagy kultúr-főtanácsosi címet kapnak.

Hasonló változásokat és újításokat vezet be a kultuskormány a tanítói státuszban is s általában minden szolgálati ágban, amelyeknél a hivatali címek nem fejezik ki hűen és tökéletesen az egyes fizetési osztályokba sorozott tisztviselők hivatali tekintélyét.

A debreceni városi muzeum és könyvtár fejlődése.

A muzeumi bizottság ülése.

Debrecen város muzeumának és könyvtárának felügyelő bizottsága tegnap délután 4 órakor tartotta ülését dr. Csűrös Ferenc tanácsnok elnöke alatt.

Dr. Csűrös tanácsnok elnöki megnyitójában bejelentette, hogy a város közgyűlése dr. Magoss György polgármester indítványára elhatározta a Déri-muzeum felépítését és megbízta a tanácsot az építkezés előkészítésével. Ezzel a Déri-muzeum felépítése egy hatalmas lépéssel haladt előre.

A bizottság örömmel vette tudomásul a bejelentést és a leghálásab-

köszönetét nyilvánította dr. Magoss György polgármesternek.

Ezután Löfkovits Arthur igazgató terjesztette be jelentését a muzeum féltévi működéséről. A muzeum örök munkásságáról tanuságot tesz a tényleges rendbeli ásatás és gyűjtés, amellyel a muzeum anyagát gyarapították.

Bejelentette továbbá, hogy a Déri muzeum hécsi anyaga megérkezett és azt ideiglenesen a városi képtárban helyezték el. Az anyagot május 23-án adta át dr. Czákó Elemér államtitkár és Csányi Károly az ipar, művészeti főiskola igazgatója. A muzeum anyaga 176 ládába van zárva. Ezután felbavasta az adományokat.

Dr. Ecsedi István a városi könyvtár igazgatója részletesen beszámolt a közmuvelődési könyvtár féltévi működéséről. Elsősorban hálásan emlékezett meg Debrecen város közönségéről, mely a város könyvtárát ez évben tisztességesen valorizált anyagi segéllyel támogatja.

A város közönségének áldozatkészsége lehetővé teszi, hogy a könyvtár anyagát felfrissítheti, a régi, rongyos könyveket kicserélheti. Végül lehetőségessé vált, hogy a városi közmuvelődési könyvtár első rendes katalógusa őszre napvilágot láthasson.

A könyvtár gyarapítására és rendbehozására eddig 12 és fél millió papirkoronát fordítottak.

Az újabb szerezmények a könyvtár forgalmát is élénkítették. Május hónapig ez évben az olvasót 26.059-en látogatták. A kölcsönzökből 9.362 egyet vitt ki könyvet. Az összes látogatók száma 35.421 volt. Ezek 13757 művet 16.091 kötetben használtak.

A muzeumi bizottság örömmel vette tudomásul a könyvtár fejlesztését -s jelentést tesz a városi tanácsnak.

Szabolcs vármegye alispánja átfiratban fordult a városhoz, hogy egyik útépítésnél talált La Teine kori kori bokapecret, amelyet egy debreceni építő munkás a debreceni muzeumnak ajándékozott, adja vissza a muzeumnak.

A bizottság válaszában arra kéri a lelkes muzeumi barát alispánt, hogy ezt a bokapecret, mely sem nem arany, sem nem ezüst, csak egyszerű vas, de a debreceni muzeumnak anyagába igen beillik, ne kívánja vissza, hiszen debreceni ember is engedhet már a szabolcsvármegyei muzeumnak értékes tárgyat. Ha mindemellett ragaszkodik a muzeum a tárgvhoz, a vallás és közoktatásiügyi minisztérium muzeális ügyekkel foglalkozó osztálya döntson a tulajdonjában.

A bizottság felhívja Debrecen város tanácsát, hogy kéri meg a református egyházat miszerint a Kistemplom felszerelése közül a szöszék felső részét, az úrasztát, mely asztalos ipari szempontból történeti értékű, helyezze a lebontás alkalmával a muzeumba.

Több kisebb ügy elintézése után dr. Csűrös Ferenc tanácsnok berekesztette az ülést.

Milyen idő várható.

Hazánkban is változékony, hűvös idő uralkodott. Eső mindenfelé esett és mennyisége a Dunántúlon és a Duna-Tisza közén a 40 mm-t is elérte, sőt Pécsen 52 mm-fs volt. A hőmérséklet süllyedt és napközben három fokkal került a normális alá.

Időjárás: Változékony, hűvös idő várható, még sok hevítt esővel.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varróbiskolaja
KOSSUTH-UTCA 45. SZÁM.
Beltrékozás 9 órától 1 óráig, d. n. 3-5-ig.

Máthéi János
viszogaték, oszatoznákás és
fürdőberendezési vállalata
Csapó-u. 24. Telefon 321.

Első békebeli nivóju érettségi a kath. főgimnáziumban.

Szép kis házi ünnepély keretében vocsátotta útjára a debreceni kegyesrendi főgimnázium érettségizett lövendékeit tegnap délben.

Ez volt az első békebeli nivóju érettségi a gimnáziumban. Az érettségire jelentkezetteknek 52 százaléka jeles és jól éretti.

Jelesen érettek: Adamesik István, Balázs György, Bencsik József, Deák Ignác, Göllner András, Kohn József, Olejár Mihály, Romhányi Gyula és Szilágyi István. Jólérettek: Cselloth Gyula, Deák Imre, Dobó Árpád, Dóró Kálmán, Göblyös Mihály, Ludány György, Nagy Ferenc, Piroska Árpád Puster Dezső, Rosenfeld László, Szand Henrik, Saly Zoltán és Vajna István. A bizottság 3 ifjút egy-egy évre, egyet pedig ismétlésre utasított.

Az életbe kilépő ifjakhoz Adv Lajos tankerületi főigazgató és Hogyor József igazgató intézett lelkes beszédet.

Jól sikerült a városi földek bérbeadása.

Többszörösen túligérték a kikiáltási áron.

Tegnap árverezték Debrecen városának több birtokát. Ez az árverés az eddigieknél sokkal jobban sikerült. A tavalyi haszonbérnél sokkal többet ígérték.

A halápi csárda és az ahhoz tartozó 52 holdas birtokért 50 aranykorona kikiáltási ár mellett Goldstein Simon 55 aranykoronát ígért holdanként. A birtok múlt évi béré 2 mázsa rozs volt.

A Gugyori-féle 87 holdas tanyabirtokért Cseh Gyula 54 aranykoronával tette a legmagasabb ajánlatot. Tavalyi bérlete 90 kiló rozs volt, kikiáltási ára 25 aranykorona volt. A kincsehegyi 13 holdas birtokért 25 aranykoronás árral szemben 76 aranykoronás ajánlatért kapta meg Bánki Ferenc.

A Burai-féle 18 holdas guti kaszálót 20 aranykoronával szemben 61 aranykoronáért kapta meg Magyar Mihály. A Fűza c. 56 holdas tanya-birtokot, a múlt évi 1 mázsa búzával szemben 60 aranykoronáért vette ki Papp Gyula.

A Kovács-féle 5 holdas birtokot a kikiáltási áron adták ki Simon Imrénnek. Ugyancsak ma bocsátották árverés alá a heti és nagyvásári napokon a baromvásártéren étel és italárusításra szóló engedélyt, a melynek kikiáltási ára 240 aranykorona volt. Nagy versengés indult meg az árverésen úgy, hogy a kikiáltási árat háromszorosan is meghaladták, amennyiben a két legtöbbet ígérő pályázó: Fokor Jolán 700 Szmerk Lajos pedig 710 aranykoronát ígért.

A bérletek odaítélése felett a városi tanács dönt.

Kitűnő férfi fehérmunkások Frank Edéné

141a Debreceni Ujság 141
telefon-száma

A törvényhatóságok üdvözlő küldöttsége a kormányzó előtt.

Budapest, június 19. A törvényhatóságok Szabolcsvármegye kezdeményezésére elhatározták, hogy az államfő pártokon és politikai frakciókon felül álló személyének küldöttségig hódolnak. Az összes vármegyék ezt a szándékukat svontán határozták el és a szóban forgó felvonulásnak semmiféle hivatalos színezte nincsen, ami abban is kidomborodik, hogy üdvözlő beszédet az összes vármegyék megbízásából Pest-

vármegye egyik törvényhatósági bizottsági tagja, Pálóczy Horváth István fogja tartani.

A küldöttség vasárnap, július 21-én, délben a Margit-szigeti vitézzé avatás után fejezi ki hódolatát és ragaszkodását és ragaszkodását a kormányzó előtt. Tekintettel a hely korlátozott voltára, minden vármegye küldöttségileg képviselteti magát a hódoló felvonulásban.

Gróf Bethlen miniszterelnök hirtelen súlyosan megbetegedett.

Ádám Lajos dr. orvostanár vakbéloperációt hajtatja végre.

Budapest, június 19. Gróf Bethlen miniszterelnököt ma délután hirtelen rosszullet fogta el, amelyhez heves gyomorgörcsök járultak. A miniszterelnököt háziorvosa Diabella Géza egyetemi magántanár szükségesnek látta dr. Ádám Lajos egyetemi magántanár sebész orvos azonnali megívását is. A két egyetemi orvostanár este 8 órakor konziliumot tartván, vakbélgyulladás állapotát meg és szükségesnek tartotta azt, hogy a miniszterelnök sürgős vakbél operációnak vessen magát alá.

Gróf Bethlen miniszterelnök erre felesére Bethlen Margit grófnő és sa-

két orvostanár kíséretében gépkocsin este féltízkor a Vilma királynő úton levő Farsorszanatóriumba hajtatott, ahol Ádám Lajos dr. orvostanár azonnali vakbéloperáció thajt rajta fégre.

A miniszterelnök megbetegedéséről Bárczy István miniszterelnökségi h. államtitkár külön telefonjelentést tett a kormányzóknak és egyben azonnali telefoni előterjesztést tett eléje, hogy betegsége tartamára a miniszterelnökségi teendők ellátására dr. Vass József népjóléti és munkaügyi miniszter bizassék meg.

Kijavítják a Nagytemplomot.

Országos pályázatot írnak ki a munkálatokra.

Debrecen város egyik ékessége a református Nagytemplom erősen megkopott, szinte szánalmasan néz ki a szép park szomszédságában z az öreg épület.

A szél, az es-lehámlassította a vakolatot róla. Talapzata avúlt. Mindenképpen megérett a javításra.

A református presbiterium már régóta foglalkozott a renoválás kérdésével. Egyik helybeli építész meg-

is bizta a tervezet elkészítésével.

A minapi gazdasági bizottsági ülés pedig kimondotta, hogy a javítást el kell végezni. Mivel azonban e hatalmas épület javítása speciális fészerezést kíván, ezért országos pályázatot fognak hirdetni a munkálatok elvégzésére.

A javítási költséget 600-700 millióra teszik egyesek.

Amundsen repülőgépen jött vissza a Spitzbergákig.

230 kilométernyire közelítette meg az északi sarkot. — Tenger borítja az igazi sarkot, sehol sincs szárazföld és a jégterületek hiányosak. — Huszonöt nap küzdelem után szabadították ki az egyik repülőgépet.

A péntek reggelre virradó éjszakán az egész civilizált világot körülfutotta a Spitzbergákról kiröppent szikratávirat, amely Amundsen visszatérését jelentette. Majdnem egy hónapi szorongó nyugalanságból szabadult fel az emberiség az örömhír vételével. Május 21-én indult el két repülőgéppel Kingsbay-ból az Amundsen-Ellsworth-expedíció és azóta semmi hírem nem érkezett az expedíció sorsáról. Kétség és bizonytalanság szállta meg az embereket. Amerikában már óriási összegeket adtak egybe s segélyexpedíciók költségeire, amelyek már éppen indulóban is voltak. A feszült várakozásban, amellyel az egész világ, Amundsenék ismeretlen sorsát kísérte, Amundsen mecénásának, a dúsgazdag Ellsworthnak edesapja az elmúlt hetekben már belehalt lelki szenvedésébe, amelyek nyomtalanul eltűnt fia miatt gyötörték. Az öreg Ellsworth nem ér-

tezte meg a mai örömhírt, amelyet az expedíció visszatérte jelent.

Amundsen első táviratai még meglehetősen hiányosak, elmondják, hogy útközben ködbe jutottak, mire 3100 láb magasságba emelkedtek és csak nyolcórán repülés után jutottak át azon a zónán, amelyben alattuk köd terült el.

Egész éjjel repültek és hajnal felé állapították, hogy benzinkészletük fele elfogyott. Elhatározták, hogy leszállnak. A jégmezőn széles hézagot találtak.

Az egész repülés alatt sehol leszállásra alkalmas hely nem mutatkozott. A kényyszerű leszállást mégis végrehajtották és nyomban a leszállás után a repülőgépeket zajló jégtömegek zártak körül. Az a hely,

ahol a kényyszerű leszállás történt körülbelül csak 230 kilométernyire van az északi sarktól. Ez tehát igen csakély távolság és így

az északi sarknak repülőgép útján történt megközelítése a kényyszerű leszállással is rendkívüli nagy eredményt jelent. A tudományos világ az expedíció másik rendkívül fontos eredményét látja abban, hogy

Amundsen megállapítása szerint ezen a területen nincs már száraz föld, tehát valószínűvé lett a feltevés, hogy az északi sarkot tenger borítja. Harmadik igen fontos eredménye az expedíciónak és ez a legújabb és legfeltűnőbb eredmény, tudniillik, hogy a jégterületeken eddig ismeretlen hézagok vannak.

Azok a táviratok, amelyek ma már kiegészítik Amundsen első hiányosabb táviratait s amelyekről itt beszámolunk, az expedíció költségeiséről erőfeszítésről tesznek tanubizonyságot. Kiderül, hogy Amundsenék, akik május 21-én, hajnali egy órakor voltak kénytelenek leszállani

a befagyott repülőgépek egyikét június 15-re, tehát huszont napi munka után sikerült felszabadítaniok és azal újból felszálltak még mintegy kilenc órák repülést végeztek.

Az expedíció útjáról újabb távirataink a következők:

Repülés visszafelé 8 és fél órák át. Kingsbay, június 18.

Amundsen a Sjoeniv rozmárvadász hajóval tért vissza Kingsbayba. Üdvözlésére nagy tömeg gyűlt össze az éjjeli nap ragyogásában. Eleinte szofukar volt, majd elmondotta, megnyit kellett szenvedniök azon a néhány héten át, míg a halállal küzdöttek. Kijelentette Amundsen, hogy megállapítása szerint

az északi szélesség 86 fokán teljesen valószínűtlen, hogy szárazföld lenne. Az igazi északi sark

kon így tehát nem is lehet leszállni és miután átrepülés közben a tenger mélységét úgy sem állapíthatták volna meg, mellőzte a poláris tenger átrepülését ezért határozta el a leszállást. A hosszas munka közben, mely alatt a leszállásnál megrekedt repülőgépeket igyekeztek kiszabadítani a jégterületekből, a jégmezőkön nagy szakadékok támadtak és a jég elsodrással fenyegette a startolás előkészületeit.

Június 15-én indultak el az egyik kiszabadított repülőgéppel, a 25-ös számuval. Miután meghatározták az irányt visszafelé, izgalmas repüléssel sűrű ködben 8 óra 35 perck tartó repüléssel elérték a Spitzbergák földjét, az északi főtől északra keletre eső helyen. E repüléssel százezer négyzetkilométernyi ki nem kutatott területen repültek át, amelyet így meghódítottak. Leszálláskor norvég rozmárvadász hajóval találkoztak. A hajó vontatókötélre vette a repülőgépet, de miután újabb viharok mutatkoztak, a repülőgépet június 16-án Lady Franklin ötölben, a szárazföld jégén kikötötték. Ezután a Sjoeniv fedélzetén az expedíció tagjai visszatértek Kingsbayba.

Megvételre beköltözhető, modern 5-6 szobás, tágas udvarral bíró

Házat keresek

a belvárosban. Közel a villanyos megállóhoz. Esetleg 5 szobás Darabos utcai házamat ráfizetéssel cserebe adnám.

Fábry Károly, Konyarósti úrdó.

Ujdonságok.

Vasárnapi Istentiszteletek. A református templomokban: Nagytombomban d. e. 10 órakor prédikál Révész Imre, délután 5 órakor Marton Sándor. — Kis-templom zárva. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Szele György, délután 5 órakor Pernéth Ferenc. — Arad-terti templomban délelőtt 10 órakor Peleskei Sándor, délután 3 órakor Szabó Gyula. — Ispotálvi templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Szokolcsay Bertalan. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor Vajda László. — Nyilas-telken délután 4 órakor. Zámbovári Sándor. — Tanyákön: Paczon: Kovács János, Nagveszén: Simon Imre, Ondód-Kádár dülön Mezev B. Vagonvárban szombaton délután 3 órakor Urav Sándor.

Az evang. templomban az istentiszteletet f. hó 21-én vasárnap d. e. 10 órakor Labossa Lajos vallásánár végzi, 11 órakor közgyűlés.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotálvi-telken 9. sz. a tartatik. Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

Értesítés. Az I. parókiális köri férfi bibliakör első félévi működését a múlt vasárnap befejezte. A nyári nyüzmet után szent 6-án veszi ismét kezdetét, a Leány ucai iskolában.

Felhívás a debreceni östermelők-höz. Az 1921. évi XXXIX. t.-c. 29. §-a, illetőleg az 1921. évi 130.000. számú m. kir. pénzügyminiszteri utasítás 11. §-ának 2. pontja alapján igénybe vehető általános forgalmi adó mentesség igazolására a következőkre hívjuk fel az érdekeltek figyelmét: Mindazon östermelők (föld birtokos, bérlő, részes, feles gazdátkodó vagy gazdasági cseléd), kik a nyílt piacokat látogatják östermelői művelőket és azt a körülményt, hogy csupán saját terményeiket árúsítják, a szükséges „Östermelői bizonyítvány” megszerzése céljából haladéktalanul jelentkezzenek Debrecen sz. kir. város 1-ső foku közigazgatóságát hatóságánál (Rendőrségi palota 45. számú szoba), hol a nyomozati jelentéseket megkapják. A rendőrségi palota 45. számú szobájában kivett hivatalos értesítéssel kell azután az általános forgalmi adó hivatalnál (Piac u. 9. szám földszint jobbra) jelentkezni, ahol az „Östermelői bizonyítvány” nyomban ki fog adni és kézbesíttetni. Akik már eddig jelentkeztek a fenti nyomozati jelentésüket átvehetik a rendőrségi palota 45. számú szobájában és annak alapítói és beadása ellenében fogják „Östermelői igazolványukat” a Piac u. 9. szám földszint jobbról (az általános forgalmi adó kezelő hivatalnál) a jelentkezés sorrendjében átvehetni f. hó 22-től kezdődőleg. Általános forgalmi adó kezelő hivatal.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

A „Kálvinisták Templomgyűlése Vegyeskora” tanulói órát hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító Otthonban (Egyszéki hivatal udvarán keresztülről). Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Eladó

a Károly Ferenc József-út 50. szám alatt levő

HÁZ,

1464 szögöl területtel. Tégla épület, egy szoba, konyha, tengerigöré, szőlő és gyümölcsös. A lakás vevőnek átadatik. Ár 160.000,000 K. Értekezni lehet dr. Nagy István ügyvédnél. — Szent-Anna uca 8. szám.

Unger Pista és Kováts Terus búcsúja a debreceni közönségtől.

Június 30-ikán a Csokonai színházban

Unger Pista és Kováts Terus, a Csokonai színház kedvencei elszé- ződtek Debrecenből. Két hét múlva végleg elhagyják a Csokonai színházat, amelynek színpadán annyit meglez színházi estén arattak babért és dícsőséget.

Nem tagadjuk s bizonyára így van vele Debrecen színházjáró közönsége is, hogy nehéz szívval vesz búcsút a művészpártól. Unger Pista tulajdonképpen a mi színpadunkon bontotta ki művészetének szárnyait, itt nőtt napról-napra nemcsak rutinban, hanem szeretetben is, úgy hogy csakhamar kedvenc, az eszemblé kiválóan értékes tagja, később pedig már vezető tagja lett. Az operett előadások rendezését vette át s pár év óta már ezt a feladatát is gazdag sikerekre, sajtó és a közönség igaz elismerésére hivatkozva töltötte be. Az ő távozásával nemcsak az operett honvíván szereplők, de a tartalmas, ötletes és jó ízlésű operett rendezői pozíció is árván marad.

Kováts Terusról pedig egyszerűen el kell ismerni, hogy rajongott, sőt

becézett kedvence volt a közönségnek. Az ő játéka, kedvessége, finomult ízlése, amely valamennyi alkítását elöntötte, szerepköréhez illő temperamentuma, feledhetlenség maradt a debreceni közönség előtt.

Ez a művészpár: Unger Pista és a felesége: Kováts Terus mondanak június 30-án búcsút a debreceni színpadnak és a közönségnek a Mágnes Miska operett eladásának keretében és hogy meghálálják azt a nagy szeretet, kedves figyelmet, amelyben debreceni szereplésük idején a közönség részéről részük volt. Mindenkinek, aki az ő búcsú fellépésük alkalmával a Mágnes Miska előadására jegvet vált egy-egy arcképet adnak emlékül. Az arcképen a művészpár képe és autogramjuk lesz.

Kétségtelen dolog, hogy a debreceni közönség, amely annyiszor élvezte Unger Pista és a Kováts Terus játékát, nagy érdeklődéssel, szeretettel és elismeréssel vifejezésével zsúfolt ház keretében teszi fényessé, forróvá és emlékezetessé az Unger Pista és a Kováts Terus búcsúját.

Ünnepélyes keretek között fogadja a város a BSE futballcsapatát.

Vasárnap érkezik Debrecenbe a budapesti SE futball csapat, hogy a DTE-vel a Corinthián vándordíjért mérkőzzön. Mivel a BSE csapata a fővárosi tisztviselőkből áll, akiket Malaky Mihály igazgató, a magyar futballsport egyik vezéralakja és a székesfőváros egyik tanácsnoka is lelkésrnek Debrecenbe, Debrecen városa és a DTE vezetősége ünnepélyes keretek között fogadják a testvéregyesület futballcsapatát és a város részéről dr. Csűrös Ferenc tanácsnok, a DTE alelnöke

fogja bdvözölni a fővárosi vendégeket és a két egyesület kölcsönös mászlócserevel fogja megpecsételni a barátságot.

Az izgalmasnak ígérkező szép vándordíj mérkőzés előtt a debreceni Postás SE mindjebban javuló csapata látszik barátságos mérkőzést a DTE jöképességű ifiúsági csapatával. A nagy érdeklődés indokolt is e szép sportesemény iránt, amelynek méltó keretet fog adni a lombos, árnyas nagyerdei sporttelep.

Beiratások a róm. kath. polz. fű iskolában július 1. 2. 3-án lesznek, mindenkor reggel 8 órától déli 12 óráig. A beiratáshoz a más iskolából jött tanulók magukkal hozzák utolsó isk. bizonyítványukat, szül. anyakönyvi kivonatot és újraköltési bizonyítványt. Első sorban kath. vallású tanulók vétetnek fel más vallásúak csak az esetben, ha marad hely. Felhívom a kath. szülőket, hogy előjogait idejekorán érvényesítsék. — Igazgatóság.

A debreceni Stefánia Szövetség és a Közegészségügyi Egyesület folyó évi június hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az anya- és csecsemő védelemről dr. Pollermann Arthur főorvos, m. osztálytanácsos közreműködésével az Uránia mozgószínházban vetített és mozgóképekkel illusztráltan nagyszabású előadást tart. Az előadás kiterjeszkedik az amerikai anya és csecsemővédelemre, mely tanulságos mozgóképekkel lesz bemutatva. A belépés ingyenes, csupán a páholyülésért kell 10.000 korona megváltást fizetni, mely a készkiadások fedezésére fog szolgálni. Jegyek kaphatók a Népjóléti Hivatal (Miklós u. 23.) keresztülről és a pénztárnál az előadás napján. Minden csecsemő anyja saját és gyermeke érdekében cselekszik, ha az előadást végighallgatja.

Az ev. egyház f. hó 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor közgyűlést tart, melyre a híveket ezuton is meghívja az Elnökség.

Iskolai beiratás. A református tanítóképző-intézet gyakorló iskolájának évrő vizsgája folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor tartatik meg a főiskola oratóriumában, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívom. Ugyanakkor a kis tanulók ez évi iskolai munkái is megtekinthetők saját tantermeikben. A beiratás a jövő iskolai évre f. hó 29. és 30. napjain délelőtt eszközöltetik. A jelentkezők értesítőkönyvüket, az ujonnan beiratkozni akarók pedig születési és himbóltási bizonyítványukat hozzák magukkal. A beiratás alkalmával 50 aranyfillér fizetendő. Az igazgatóság.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

Csűrös Béla műtermi képiállításánvítva van: Hétköznapokon 10-12 és 3-6-ig vasárnap pedig 10-12-ig. Ref. főgimnázium II. em. 6 alt.

Ablakok minden nagyságban gyári árban kaphatók Blattner ablakgyár. Szív uca 14.

Öt éves találkozó. A debreceni református leány gimnáziumban 1919-20. évben érettségizett növendékek június 30-án, délelőtt 11 órakor a Dóczy-intézetben találkoznak. A részvételt a következő címekre kell bejelenteni: Semogyi Mária, Bethlen-utca 60. vagy Hertelendy Vilina Simonyi-ut 16.

Jön június 22-től Uferini a Vig-színházba.

Vasárnapi iskolák: d. e. fél 9 órakor a Diakonissza-otthonban, Miklós u., Pacsirta u., Leány u., Csonka u. és Vigkedvő Mihály u. iskolában, d. e. 9 órakor Jókai u. 50. Nyilasteleni iskolában a Dóczy-intézet és a Széchenyi u. 4. sz. a. parókián: d. e. 10 órakor a Homokkerti iskolában: d. e. 11 órakor a Fűvészkert utcai isk. és d. u. fél 3 órakor a Nyilas-barakban.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen drága jó férjem és édes apánk Nagyházy János temetésén megjelent kedves rokonainknak, jó ismerőseinknek ugyisint megjelent iparos társainak és mindazoknak, kik mérhetetlen fájdalomunkban velünk együtt éreztek, fogadják hálás köszönetünket. özv. Nagyházy Jánosné és családja.

Rablóvilág Erdélyben. Bukarestből táviratozzák: A Stájedlak közelében fekvő Panorakna munkásainak kifizetésére kocsin elindult tisztviselőket útközben fegyveres rablók meg támadták és rabolták a kocsin lévő vasdobozt, amelyben több mint egymillió lei készpénz volt. A kocsin Hován Róbert számféjtő és Stokuster Frigyes tisztviselő ült, a lovakat Schuster Ede kocsis hajtotta. A vasdobozban a pénz a munkások nevére szóló borítékban előre el volt készítve. Amikor a kocsi a Jumanca erdőhöz ért, pár száz méternyire az erdő mellett az út széléről egyszerre két fatörzs dőlt az útra a kocsi előtt. A kocsis leugrott, hogy félrelökje a fatörzseket, e pillanatban azonban öt munkáskülsejű ember ugrott ki az erdőből, akiknek arca teljesen el volt fedve kendőkkel. Munkásruhát visltek és románul beszéltek. Három puskával volt felfegyverkezve, az egyiknek kezében balta volt. Elállták a kocsi előtt az utat és rákiáltottak a hivatalnokokra: Adjátok ide a pénzt! Amikor a hivatalnokok vonakodtak, lövöldözni kezdtek. Hován és a kocsis futásnak eredtek, a kocsis azonban egy gyöngébb baltaütés érte. Stocker szintén futni kezdett, miután homlokán lövéstől megsérült. A rablók ezután a vasdobozt leemelték a kocsiról és bevitték az erdőbe. Hován telefonon értesítette az aninai bányagazgatóságot, ahonny egy cesndőrőrmester négy cesndőrrel automobillal indult az erdőbe, melyet átkutattak és megtalálták a fetört vasdobozt. — A tetteseknek nyomaveszett.

Táborvartás. Évesközlelés, régt táborok ünnepeltése Bükövidi Béla avas-műnari vállalat. Szív uca 14-15. Tel. 256

Tennis ütő, labda, felszerelés és ruházat. Raket hurozásokat angol hurral külföldi szakmunkás végzi.
Uszó- és fürdő-ruhák, trikók, sapkák, cipők és köppenek.
Bőröndök és utazási cikkek.
Berottvák és finom acél áruk.
Wesoly István
Budapest, IV., Váci-utca 9. sz.
Vidéki megrendeléseket fokozott figyelemmel szolgálunk ki.

Színház.

Vasárnap délután: **Uferini**.
 Vasárnap este: **Uferini** bucsufellepte
 Hétfőn: **Fraspuita** (premier).
 Keddén: **Fraspuita**.
 Szerdán: **Fraspuita**.
 Csütörtökön: **Fraspuita**.

Uferiniek csak szombaton és vasárnap, szóval még két napig játszanak a debreceni színházban. Siessen jegyét biztosítani.

A világhírű **Uferini** csoport teljes együttese vasárnap délután is fellép a színházban a teljes esti műsorral, ugyanis a kiváló együttes, mint világszínház nem játszik különböző műsört csak egyet állandóan.

A vasárnap délutáni **Uferini** előadásra az első sor 45.000 K, a legolcsóbb 5000 K.

Siessen vasárnap, az utolsó nap megnézni a bucsuzó **Uferini** együttest! a színházba.

Hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön világláger a színházban!

Lehár tüneményes nagy operettje, a **Fraspuita** kerül színre leszállított helyárrakkal!

A második felvonásban a nagy halál számot **Bordy Bella**, a m. kir. Ope ház tagja, mint vendég táncolja.

Leszállítottuk a **Fraspuita** előadásokra a színházi helyárrakat!

A **Fraspuita** előadásaira elsőrendű támlásszék 25.000, II. rendű 20.000, III. rendű 15.000 korona. Páholy öt személyre 100.000 K.

MOZGO SZÍNHÁZAK:

URANIA: D'Ennyere és Cormon híres drámája filmen D. W. Griffith mesteri rendezésében „Árvák a viharban” (A két árva) Történelmi körkép a francia forradalomból, 2 részben, 12 felvonásban. Lillian Gisch főszereplésével.

VIGSZÍNHÁZ: Csak 16 éven felülieknek. Victor Margueritte regénye filmen. A leghíresebb francia színészek főszereplésével. „A párisi pillangó” (Lerbirer kisasszony legényélete) Életkép a párisi életből 8 felvonásban.

A **Vigszínház** mozgóban az **Uferini** előadásokra biztosítsa jegyét a II. sz. menetjegyirodában (Piac-utca 56.)

METEORBAN vasárnap Icarusmauche világtátraktió! Alice Terry és Ramon Novarro főszereplésével. Előadások 3 óráig.

Gyógyászati és kereskedelmi **Dobozok,** minden változatba készíthető **DAVIDHAZY KALMAN** könyvtudós és dobozgyár r.-i.-nál, DEBRECZEN, PÜVÉSZKERT-U. S.

Olcsóbb lett a hus.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségközönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben minden nap friss vágású, I-ső rendű marhahúst 14 ezer koronáért, II-od rendű marhahúst 12 ezer koronáért állandóan kapható.

A nagyérdemű közönség becses bártfogását kérve maradtam tisztelttel!

GAJDÁN IMRE, mézáros. Kishegyesi-út 17. szám.

A forgalmiadó terheit 40 millió arany és 80 milliárd papirkoronával enyhítik.

A kétszázalékos kulcsot már július 1-én életbe akarják léptetni. — Milyen esetben engedig el a forgalmi adót.

Varga Imre pénzügyi államtitkár már dolgozik azon a rendeleten, a melyet a minisztérium a reform részletei ügyében ki fog adni. A nemzetgyűléstől Bud János csupán általános falhatalmazást kért s ezt a felhatalmazást az indemnitásba foglalják bele, azonban

a 3 százalékos kulcsnak 2 százalékra való csökkentését már július 1-én életbe akarják léptetni.

Az adószállítók kerekén 40 millió aranykorona kevesebb bevétel jelent

a kincstár számára és természetesen ugyanennyivel kisebb terhet a fogyasztótömeg vállain. Ezenkívül ke-

reket még 80 milliárd papirkoronával csökkenne a forgalmi adó terhe, azáltal, hogy a pénzügyminiszter különböző sérelmeket szüntet meg, amelyek a forgalmi adó végrehajtása terén eddig mutatkoztak. A 80 milliárdos engedmény a következő kedvezmények életbe léptetését fogja jelenteni:

eddig a váltók után kellett forgalmi adót fizetni, holott sok esetben a váltó összegét az adós nem fizette meg, miáltal a hitelező még a forgalmi adóval is károsodott. A jövőben a váltók után nem kell fizetni forgalmi adót; a jóléti intézmények olcsóbb

árai után most teljes forgalmi adót számítanak fe, ami a rendelet életbe léptetése után megszűnik;

az exportnál, ha valaki belföldön vásárolt, árút és valamilyen anyagot dolgozott bele, azután kiszállította a külföldre, az árú teljes értéke után kellett forgalmi adót fizetni, ami a jövőben megszűnik.

a pénzügyminiszter beátja, hogy ha valaki árút visz ki az országból, nem elégséges, hogy az árú a forgalmi adó fizetése alól mentes legyen a kivitelnél, minthogy az már belül viselt forgalmiadót a feldolgozás folytán, ennél fogva a feldolgozás alkalmával lefizetett forgalmi adó visszatérítésére is hajlandó a kormány. A mezőgazdaság és a gyáripár, valamint a kereskedelem táblázatokat fognak összeállítani a pénzügyminiszter megbízásából, amelyben ki fogják számítani, hogy a feldolgozás folytán milyen arányban kell a forgalmi adót elengedni;

a belföldi nagykereskedelem sérelmét megszünteti a külföldi importőrökkel szemben azáltal, hogy egy forgalmi adó fázisból a belföldi kereskedelmet kikapcsolja és végül az átalányozási rendszert rendkívül enyhé alkalmazásával életbe lépteti a kiskereskedelemre és a kisiparra nézve s.

A mai tőzsde.

A korona 72 fél.

A mai értéktőzsdén az iránvzat ingadozó volt. Nyitáskor a papírok legnagyobb része a tegnapi zártnál magasabb állott és a tőzsdei iránvzat még inkább ingadozó volt az iránvzat. Zártnál előtt nem sokkal a realizációs eladásokra nagyobb áresés állott be, azonban tegnaphoz képest még így is 2-3 százalékos árnyereség mutatkozik. A szilárd-ság főleg egyes favorizált értékekben utott kifejezésre. Ezekben a forgalom is igen olénk volt. Ezek közé tartozik a Nova Ganz részvényei.

Zürichi zárlat: Páris 2425, London 2503 fél, Newyork 515, Brüsszel 2495, Hollandia 206,52, Milano 1905, Berlin 122 ötnyelcad, Bécs 72 ötnyelcad, Szófia 375, Prága 1525, Varsó 98,87 fél, Budapest 72 fél, Belgrád 905, Bukrest 240.

Terménvtőzsde zárlat: A mai terménvtőzsdén az iránvzat tartott volt, azonban pedig szilárd. Új búzában olénk volt a forgalom. Egyebekben csakély az üzlet. Hivatalos árfolyamok közül a zab 465-485. Lisztárak változatlanok.

Ferencvárosi serti vásár: Nyitvasári maradvány 1075, érkezett 269, eladva 247. Árak fiatal, könnyű 17-18, nehéz 19-20. Zártvásáron nem volt üzlet.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizárfolyamokról: Angol font 34000-347000, cseh korona 2096-2118, dinár 1216-1238, dollár 5 dollárosnál nagyobb 70490-71270, kisebb 10390-71270, francia frank 3366-3390, hollandi forint 28210-28486, lei 331-333, leva 507-515, lira 2652-2683, marka 16905-17009, osztrák shilling 10000-10070, dán korona 13420-13620, svájci frank 13786-13869, belga frank 3251-3283, Berlin 16905-17009, Bukarest 329-331, Brüsszel 3281-3303, London 345000-347000, Milano 2654-2672, Newyork 70990-71420, Páris 3361-3381, Prága 2106-2118, Szófia 512-516, Stockholm 18985-18103, Varsó 13575-13659, Bécs 9995-10055, Zürich 13785-13869.

Magyar Nemzeti Bank közli az autorizált cégekkel, hogy francia frank, belga frank lei, líra, dinár kifizetés és bankigv csak a mai clearingre érvényes, tehát az ezekből felajánlásra kerülő tételeket csak folvó hó 20-án, szombaton megállanítandó árfolyamon való elszámolásra veszi át.

Egy pár cipőt ingyen kap, ki nálam egy öltönyt rendel
TEGDÉS JÁNOS, Péterfia 42.
 Részletfizetés mellett is

Uj! Hölgyek figyelmébe! Uj!

Női kalapok nagy választékban érkeznek a legszebb, legújabb modellek, gyári arban a Liposai Szőrmeház újonnan berendezett

női kalap osztályában.

Szörme árak mélyen leszállított árban! Bika-szálloda bérház, mosi bejártnál. Viszonteladókknak árengedmény!

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Hatvan u. 1., ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-98

Részletfizetésre is adunk mindenféle árút Az Underwood-írógépek Debreczenben kizárólag itt rendelhetők meg. részletfizetésre is.

Nem csak Debreczen, hanem a vidék egész közönsége ismeri már az Ingóságközvetítőt. Tudja nagyon jól, hogy itt egy helyen beszerezhet mindent és pedig a legolcsóbb árakon.

Páratlan alkalmi vételtek: teljes borbélyműhelyberendezés, 3x4 m. gyönyörű smyrna ebédülőszőnyeg, bádogatás korcsmai pult, teljes fűszerüzletberendezés, hat darab ebédülőszék, antik vitrinek, komótok, porcellánok, egy lóra való löszerező, egy nagyobb komplett ablakok asztaltákkal, prices és igazonyvergek, ágy alá való gyapjú szőnyvek, könyvtárak részére könyvek, nagyon szép virágcsereptartók, fényképezőgépek, tenniszrakettek, ebédie és hálóba való villanyluszterek, petróleum lámpák, kerti virágkosarak, cimbalmok, gitárok, hegedűk és mindenféle ingóságok.

Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: nagyon szép gyermekkoscsikat, gyermekágyakat, sodrony ázvetéteket, kerti fűző kosarakat, összecusukható vaságyakat, mindenféle székeket, ebédülő-könyvha, szabóasztalokat, cukrászdába, kávéházakba való márványlapos asztalokat, ezüst és fémhálókat, egyes butordarabokat, divánokat, gramofonokat, művészi festményeket, szentképeket, férfi és női ruhákat, férfi ruhászöveteket, függönyöket, futószőnyegeket, mangorlókat, Sanitas szobahűtőket, gyermekjátékokat, stélázkát, tükörket, órákat, mosdókat, Schöber-ágyakat és mindenféle ingóságokat.

Keresünk megvételre: férfi ruhákat, zakettek, télikabátokat, varrógépeket, rézágákat, hencsereket, előszobafalakat, íróasztalokat, szőnyegeket, könyvszekrényeket, magános butordarabokat, ezüst hálókat, ebédülőket, uriszobákat és mindenféle ingóságokat.

Ha bármit venni vagy eladni akar, mindenképp jöjjen el az Ingóságközvetítőbe! Mindent egy helyen beszerezhet és milliőkat spórolhat meg, ha itt vásárol!

Kátránypapír 10 méteres vég **K 50.000** mézkereskedésében Deák Ferenc-u. 24. Telefon 14-34

KALAPOK férfiaknak való és illabéi PRANKEDCENEL meggyhas mellett.

Nagy szenzáció

6 drb. levelezőlap, egy művészi fényképnagyítással együtt **100 ezer korona.** **TAKÁCS** műtermében, Osapó-utca 16. szám.

Gyárhelyiség,

bármily üzemi célra megfelelő

azonnal eladó

Czim a kiadóhivatalban.

„ISTVÁN KIRÁLY” SZÁLLODA

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 8.

Budapest legelsőrendű, modern berendezésű **családi szállója.**

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift, stb. — A Nyugati pályaudvar közepében, a Keleti pályaudvartól a 48, 1, 38. és 15. számú villamosokkal pár perc alatt közelíthető meg. o—o—o

Dr. FLESCZ-AL
SKABOSAN-kenőcs,
 amely SKABOFORM újból kapható
 Leghamarabb meggyógyítja a
viszketegséget,

sápadt, étvárt, rühességet.
 Nem piszkít, szágtalan, nappal is
 használható. Bedörzsölés utánra való
 Skabóform puder
 Kém és kátránymagban.
FYUKSEMET, bőrkeményedést me-
 mőlcse leg hamarabb eltávolítja. —
 Kapható minden gyógyszerárban.

Építő mester urak figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját föl-
 demről és igámmal köbméter-
 számra 50.000 K-ért

szállítok.

Téglát, vagy bármilyen fuvar-
 ságot is jutányos áron vállalok.
 Megrendelni lehet: Sámson-utca 8.
 Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)

TITONELLI MIKLÓS

Kőfaragó-mester
WESSELENYI-TER 10.

Elvállal: mindenféle síremlé-
 kek, sírboltok, hősi emlékek,
 épület munkáknak műkőből
 és természetből való elké-
 szülését. Árak legjutá-
 nyosabbak. Kész sír-
 kövek telepemen
 :- kaphatók. :-

IGY NÉZ KI

A VALÓDI

FEDOL

BORAX SZAPPAN

HARISNYÁK

elszakíthatatlanok!

Mindenütt kapható.

Építkezéshez

sin bármilyen kapható
 méretben **Steiner**

Ócska vasút és rezelet a
 legmagasabb árban vesz
 Eötvös-utca 110. Telefon: 6-88.

Festéket,

padlólakot, brunolint, ter-
 pentint, fírniszt, zománclak-
 kot és minden színű por-
 festéket kiváló minőségben
 nagyon olcsón vásárolhat:

STERN

festéküzletében **Piac utca 10.**
 „Bika” szállodával szemben

Kötéláru üzletemet

Petőfi-tér 4. szám alatt

megnyitottam.

Kifűző anyag. Jutányos árak.

Viszonteladóknaak árengedmény!!

Bogdány Sándor

kötélgyártó.

Értesítés.

Van szerencsém a m. t. kö-
 zönséget, vendégeimet, ismer-
 röseimet és barátaimat értesí-
 teni, hogy az

Imperiál szálloda
éttermeit

és

Imperiál
Kis Vezeklőpince

éttermét és sörcsar-
 nokát (Budapest, VII.,
 Rákóczy-ut 90.) átvet-
 tem és azokat újonnan át-
 aaktivva és fényesen beren-
 dezve (a pince megnagyobbítva)
megnyitottam!

Szíves támogatásukat kérve, ma-
 radok mély tisztelettel

BUCKY,

vendéglős és szakács.

Naponta a **Halászlét** és magyar
 ételkülönlegességeket személyesen
 főzöm.

Olcsó étlapáram közismertek.
 A Kis-Vezeklőben Menü 18.000 K
 a kész ételből szabadon választva.
 Elsőrendű asztali bor 1 liter 15
 ezer korona. Jászberényi uradalmi
 kadarka 1 liter 18 ezer korona.

Tisztelettel kérem a m. t. közön-
 séget, sziveskedjenek az **Imperiál**
Éttermem, Imperiál Kis-Vezeklő
Opera-Éttermem és Opera-Ve-
zeklő-Pince étlapárait figyelem-
 mel kísélni. Olcsóságban felülmul-
 thatatlanok.

Minőség és olcsó árban mi ve-
 zettünk.

Az **Imperiál Ki-Éttermem**
 (volt Bar) **BUBY** énekel.

Az **Imperiál-szálloda** a legjobb
 és legolcsóbb, vidékieknek találkozó-
 helye.

Apró hirdetések.

Levelőzés.

28 éves
 feligére levél van a ki-
 adóban. 7851

Ajánlat.

Nem fog ön
 csalódni, mert csak sz-
 ezerkorona előleg szükséges
 és a következő olcsó
 áron, elsőrendű boxból és
 anyagból készítem:
 Férfi egész 200.000
 Női fél 180.000
 Fábrián, Rákóczi-utca 71.
 Eötvös utca sarok. 6249

Egy pár
 cipő felelés, féltalponaló
 Férfi 100.000, női 90.000.
 Fábrián, Rákóczi 71. 6251
Gazdálkodók!
 egy pár férfi box csizma
 mérték után 400 ezer ko-
 rona. Fábrián, Rákóczi u.
 71 szám. Eötvös utca sa-
 rok. 7154

Egy pár
 cipő talpalás Férfi 30.000
 Női 25.000. Fábrián, Rá-
 kóczi 71. 5250

Bádog hordók
 amelyekben festék volt,
 öt, tíz és 50 literes nagy-
 ságban olcsón kaphatók.
 Cím a kiadóhivatalban.

Festmérleket.
 deleigvittókat gyárt. „i-
 vi”. Bosch mágnesek ösz-
 szes tartozékai gyári ár-
 ban beszerezhetők. Föld-
 vári Debreceni Első Elek-
 trotechnikai gyárában —
 Széchenyi utca 55. sz.
 Telefon 168. sz. 7

Fényképezési
 cikkek, legfrissebb leme-
 zek, filmek, packfilmek
 legolcsóbban csakis Sörte-
 ger könyv és panirkeres-
 kedésében. ir dai és fény-
 képezési cikkek szaküzle-
 tében. Főposta mellett. 7827

Uisázipapiros
 kilónként, amíg a kősz-
 let tart, kapható a kiadó
 hivatalban. Kossuth utca
 3 szám. I. emelet. x

Két
 diák teljes nyári ellátást
 nyerhet a Tisza partjár
 lakó családnál. Cím a
 kiadóban. 7812

Précz

kárpitos Hatvan-u. 41.
 hencserek, szövet és plü-
 diványok, afrik és lőszőr
 madracok. Sróber ág-
 bársony fotelek leszállí-
 tott árban. Készen kapha-
 totok. 37

Elcserélném
 egy szoba, könyvtár, szesz-
 ből álló lakásomat kert-
 ben, vagy a törvényesék-
 hez közel. Cím: Koleszgy
 utca 6 szám. 7838

Sertéséket.
 malacokat tartlára elfo-
 gad Károly Ferenc Jó-
 zsef-út 26. Guttner. 7829

Csinos
 bútorozott szoba kiadó.
 Nap utca 11. aittó 4. 7862

Bútorozott
 szoba, ágynemű nélkül
 kiadó Méliusz-tér 11. 7869

Sajattermésű
 fajbor literenként 19
 ezer korona. Czilli Mi-
 hálynál, Rákóczi utca 18
 7863

Kereslet.

Aranyat,
 ezüstöt, briliánst, ha-
 misfogakat vesz **Steiner**
Mihály, Hatvan-u. 2.
 szám. I. em. 1

Munkáselányok
 felvétetnek a Debreceni
 Működvarban. Furdó utca
 2. 7835

Egy
 darab satut és egy fűró-
 cénep megvételre keres
 Debreceni Működvar. —
 Furdó utca 2. 7834

Kisebbszerű
 családi ház, beköltözhető
 lakással, megvételre ke-
 resek. Ajánlatok — dr.
 Szabó ügyvéd, József kir
 utca 35. 7872

Egy
 fiatal horbélvségű, kise-
 btkönyv felvétetik. Te-
 leki 92. 7871

Két
 szoba bútor részére egy
 raktárhelyiséget keresek
 Cím a kiadóhivatalban. 7868

Mazániarózepphez
 cséplésre és javításra
 cércszi keresek ki csép-
 lést tud szerezni. Homok
 utca 46. 7867

Eladás.

Eladó
 egy vasrolló, üvegaitó-
 val és egy 7-es eke talvi-
 grával. Cím Sámsoni ut
 19. szám. W

Egy
 darab szivó-nemő szivar-
 tvú eladó a Debreceni
 Működvarban. Furdó u.
 2. 7830

Építészek.
 könyveseknek teglateliv-
 nógepek, granist, koksz-
 kosarak, keményvittók —
 szellőztetők eladók. Ka-
 roly Ferenc József-ut 26.
 szám. 7828

Fajnyúlak.
 nvülcsladok, külön anva-
 nyúlak és növdék nvü-
 lak eladókó Roosz Már-
 ton Cegléd utca 1. szám.
 7831

Használt
 bútorok és háztartási fel-
 szerelések kifűző állá-
 notban eladók. Értekezni
 lehet Szakolvi Sándorné-
 vak Szakolviiban. Meete-
 kinthetők. Mándy ura-
 dalmi igazgatónál. Nyir-
 batorban. 7762

Bor
 saját termésű fajbor
 nagyban, hordó és liter-
 tételben eladó. Literen-
 ként 12.000 korona. —
 Szoboszló-út 11-a. 7862

Aratózész
 kékekötés, kötözészinez,
 kerékpár szőronosta. —
 stráfszeker. Szentanna 7
 7867

Eladó
 új és új fiborok. Érte-
 kezni Baross utca 11.
 szám. 7840

Ház
 Széchenyi úton 17. eladó
 4 szobás beköltözhető —
 modern lakással. Szent-
 Anna 7. reggel. délután
 7861

Kerékpár
 új és kerti asztalok el-
 adók. Szentanna 7. reg-
 gel és délben. 7856

Bor
 8000 koronáival hor-
 dós tételekben eldő. —
 Markbreitnál. Péterha
 11. 7863

Alihasznált
 és új bútorok olcsón el-
 adók. Baross 7. sz. 7865

<p>HOTEL ASTORIA KOSSUTH LAJOS-UTCA Szobák (utással napi 60.000 koronától).</p>	<p>HOTEL PALACE RÁKÓCZI-UT Szobák napi 50.000 K-tól.</p>
<p>A főváros két legmodernebb szállodájában.</p>	

Püspöki Uradalmi Béppince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborral
általános feltűnést keltenek és
a legjobb hírnévnek örvendenek.

Kapható:
palackonként, minden fűszerüzletben.

Negyben:
Trigárszky Emilnél, Debrecen.
Hunyadi-utca 13. Telefon: 158.